

WIEJSKO-MIEJSKI TRANSFER WIEDZY – MODELE WSPÓLZALEŻNOŚCI

Wiedza i jej wykorzystanie są nieodłącznymi elementami życia człowieka. Niezależnie od miejsca zamieszkania, rodzaju aktywności ekonomicznej, ustroju gospodarczego, człowiek korzysta z gromadzonej przez lata wiedzy i używa jej do osiągnięcia założonych celów. Współcześnie wiedza i jej praktyczne zastosowanie stają się coraz ważniejsze, gdyż umiejętności tworzenia i absorpcji wiedzy stanowią główny czynnik rozwoju gospodarczego, w tym również w jego wymiarze przestrzennym. Wiedza jest atrybutem mieszkańców danego terytorium i utożsamiana jest z ogółem posiadanych – przez ludzi i instytucje – informacji wraz z umiejętnością ich wykorzystania. Rola wiedzy na wsi, tak jak na każdym innym obszarze, jest znacząca. Może ona być istotnym czynnikiem wpływającym na przekształcenia i procesy zachodzące na wsi. Jednak konwersja wiedzy w zasoby ekonomiczne na wsi jest jej często „blokowana” przez niedostatek kompetencji formalnych jej mieszkańców.

Głównym celem projektu jest opracowanie modeli współzależności w wiejsko-miejskim transferze wiedzy, a w szczególności pomiędzy migrantami i społecznością lokalną („newcomers” i „oldtimers”).

Czterema celami szczegółowymi, umożliwiającymi realizację celu głównego, są:

- identyfikacja i diagnoza grup migrantów oraz form jakie przybiera ich migracja na wieś;
- określenie kategorii i typów wiedzy podlegającej transferowi;
- identyfikacja dominujących kierunków i natężenia transferu wiedzy;
- określenie konsekwencji transferu wiedzy dla obydwu grup i dla przestrzeni wiejskiej.

Istotą projektu jest fakt znaczenia występujących interakcji między mieszkańcami przeprowadzającymi się na wieś (czasowo lub na stałe) a społecznością lokalną. Istnieją różne kategorie osób migrujących na wieś, jednakże cechą wspólną tych migracji jest zetknięcie się dwóch odmiennych grup społecznych i rekonfiguracja przestrzeni społecznej. Osoby migrujące mając zazwyczaj inne doświadczenie życiowe, wzorce oraz kompetencje stanowiąc mogą nowe i odmienne od dotychczas występujących na wsi źródła wiedzy dla społeczności lokalnej. Równocześnie społeczność lokalna dysponująca własnymi kompetencjami, doskonale znająca miejscowe uwarunkowania, zwyczaje oraz specyfikę, także może stanowić istotne źródło wiedzy dla osób napływających na wieś.

W projekcie zakłada się zatem możliwość wystąpienia **czterech modelowych sytuacji transferu wiedzy**, choć są to uproszczone, bazowe i hipotetyczne wzorce i w trakcie badań zakłada się również analizę relacji wychodzących poza poniższe modelowe wzorce:

- relacja jednokierunkowa 1 „oldtimers → newcomers”;
- relacja jednokierunkowa 2 „newcomers → oldtimers”;
- relacja dwukierunkowa (wzajemna wymiana wiedzy);
- brak relacji.

Badanie będzie realizowane we wsiach niezaliczanych do zdelimitowanych obecnie 58 Funkcjonalnych Obszarów Miejskich w Polsce. Ograniczenie to ma na celu eliminację obszarów podlegających silnej presji suburbanizacyjnej.

Proponowane badania będą miały charakter teoretyczny, poznawczy i aplikacyjny. Cel teoretyczny jest przede wszystkim związany z opisem i przestrzennym wykonaniem typologii możliwych interakcji w zakresie transferu wiedzy pomiędzy migrantami i społecznością lokalną na obszarach wiejskich. Wyniki badań empirycznych przyniosą wartość poznawczą w zakresie identyfikacji miejsc i form, w których migranci osiedlają się na obszarach wiejskich, określenia intensywności i kierunku dominującego transferu wiedzy oraz określenia kategorii i typów tej wiedzy. Zwrócona zostanie również uwaga na aspekt praktyczny, poprzez określenie konsekwencji dokonującego się transferu wiedzy dla migrantów, społeczności lokalnej i obszarów wiejskich.

Badanie będzie przeprowadzone z zastosowaniem metodyki **studium przypadku**, w ramach którego zbadanych zostanie co najmniej 20 wsi. W analizach wykorzystane zostaną przede wszystkim metody jakościowe.

Planowanym rezultatem badań będzie **publikacja kilku artykułów w międzynarodowych czasopismach naukowych** (indeksowanych w bazach Web of Sciences i Scopus), omówienie wyników badań na konferencjach międzynarodowych i krajowych oraz w mediach społecznościowych (w tym w Academia, Research Gate i na Facebooku).